

آنچه اسرائیل را زجر می‌دهد و موجودیتش را با ابهام روبه‌رو کرده، به رسمیت نشناخته شدن از سوی کشورهای همسایه است. این نقطه ضعف اهرمی بسیار مهم برای کشورهای منطقه است تا با اسرائیل مقابله کنند و به آن فشار بیاورند؛ لذا اینکه تحت عناوینی مانند عادی‌سازی و صلح، این اسلحه را در مقابل اسرائیل بیندازند برای آن‌ها نفعی ندارد و کشورهایی که این کار را کرده‌اند، از جمله مصر و اردن، سودی از آن نبرده‌اند. من مطمئنم اگر امروز در مصر و اردن همه‌پرسی برگزار شود، به یقین قطع روابط با اسرائیل را می‌آورد.

نمی‌توانیم درک کنیم که الجزیره در دنیا در مبارزه با اسرائیل چه می‌کند. چون این موارد را به درستی نمی‌بینیم، فکر می‌کنیم ما تنها هستیم؛ لذا از همکاری و هماهنگی با هیچ کشوری سود نمی‌بریم و اصلاً وارد فضای همکاری با آن‌ها نمی‌شویم و فکر می‌کنیم همه آن‌ها کشورهای خودفروخته و وابسته هستند که تسلیم اسرائیل شده‌اند و هیچ اعتقادی به فلسطین ندارند و با اسرائیل همدست شده‌اند، و این تمام هزینه مبارزه‌ای را که به تنهایی انجام می‌دهیم بر دوش ما می‌اندازد.

ظرفیت‌های ضد اسرائیلی که فقط در منطقه نیست، بروید ببینید در کشورهای غربی چه خبر است! در دانشگاه‌ها و حتی در میان سیاستمداران و در احزاب چنین ظرفیت‌هایی وجود دارد. همین امروز در حزب دمکرات آمریکا در این رابطه تحولی به وجود آمده است، ولی ما در ایران نمی‌توانیم آن را ببینیم. تا قبل از او با ما حمایت آمریکا از اسرائیل دو حزبی بود. الان اوضاع عوض شده است. من نمی‌گویم امروز حزب دمکرات طرفدار فلسطین است، ولی آخرین چیزی که من چند روز پیش دیدم، حاکی از آن است که حمایت از اسرائیل و حمایت از فلسطین در میان هواداران حزب دمکرات کاملاً برابر شده است. باید تصویری را که از دنیا داریم اصلاح کنیم و قبول کنیم که فقط ما نیستیم و خیلی‌های دیگر هستند که مبارزه می‌کنند، هر چند از راه‌های دیگر و با اشکال گوناگون. این موجب می‌شود تا با بقیه همکاری کنیم. یک نمونه بارز بحث عربستان است. در کشور ما این همه تبلیغ می‌شود که عربستان به طرف اسرائیل رفته و دست آن در دست اسرائیل است و حتی خاندان آل سعود ریشه یهودی دارند. به واقعیت‌ها و به تاریخ منطقه رجوع کنید. مبارزه‌ای که در منطقه ملک فیصل عربستان با اسرائیل کرد یکی از موفق‌ترین فرازهای مبارزه اعراب و اسرائیل بود. درست است که امروز از آن موضع فاصله گرفته است، ولی این طور نیست که مواضعش از آسمان به زمین رسیده باشد. اوضاع منطقه فرق کرده است. اگر ما راه دیگری را انتخاب کنیم، می‌توانیم از ظرفیت‌های ضد اسرائیلی عربستان استفاده کنیم؛ لذا راه سوم و راه مؤثر و درست برای مبارزه با اسرائیل راهی است که بشود در چشم‌انداز آن پیروزی و موفقیت را دید و آن همکاری با کشورهای منطقه و هم‌بستگی با کشورهای اسلامی و استفاده از ظرفیت‌های ضد اسرائیلی همه کشورهای جهان است.

به نظر شما توسعه و تنوع روایت‌ها در مسئله اسرائیل چقدر می‌تواند به همراهی افکار عمومی کمک کند؟

من فکر می‌کنم حمایت افکار عمومی از آرمان فلسطین کیفیت گذشته را ندارد و متأسفانه بدنه‌ای از جامعه به سمتی می‌رود که با ارزش‌های ما سازگار نیست. عامل اصلی این است که ما مبارزه با اسرائیل را به یک گفتمان محدود منحصر